

Överföring av en del av rengöringsservicen till egen verksamhet, anhållan om tilläggsanslag

190/00.01.01/2019, 54/02.02.00/2019, 544/00.02.00/2014

STF 17.06.2019 § 38

Mer information:

kosthållschef Anja Hankala, tfn 050 516 1446

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ett av temaområdena i stadens nya strategi är ”Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla”. Med hänvisning till temat ifråga är det ändamålsenligt att också granska stadens stödtjänster med tanke på smart verksamhet och ekonomi.

Grankulla stads kost- och rengöringsservice har 23 lokaler som ska städas, med sammanlagt ca 46 000 m² yta att städa. I nuläget städas ca 30 procent av lokalerna i egen regi medan 70 procent städas av externa städfirmor. Stadshuset, Svenska skolcentrum, hälsostationen och byggnadskontoret har egna lokalvårdare. En av befattningarna som lokalvårdare är för tillfället ledig. I de övriga lokalerna sköts städningen av externa tjänsteproducenter. I nuläget anlitar staden sammanlagt sex olika företag som externa tjänsteproducenter.

Städningen av daghemmen ingår i daghemsverksamheten och sköts av daghemmens egna lokalvårdare. Städningen av grupphemmen på Villa Breda ingår i grupphemmsverksamheten och sköts av grupphemmens egna lokalvårdare. Städningen av servicecentret Villa Breda sköts till en del av servicecentret, medan en del har lagts ut på en extern tjänsteproducent. Städningen av Villa Apollo har också lagts ut.

I Grankulla har delar av rengöringstjänsterna genom upphandling lagts ut på externa tjänsteproducenter sedan 1990-talet med målet att öka kostnadseffektiviteten. Vid början av 2017 hade redan mer än 94 procent av städningen av stadens lokaler lagts ut. På sommaren 2017 övergick hälsostationen till städning i egen regi och på hösten gjorde också Svenska skolcentrum det.

Under de senaste åren har man inom staden kunnat märka ett ökat missnöje med kvaliteten hos de externa städfirmornas tjänster. Rengöringsservicen har fått respons om bristande kvalitet i städningen både från interna klienter (skolorna, idrottsanläggningarna och festlokalerna) och externa klienter som använder stadens lokaler. Med anledning av detta har stadens rengöringsservice hållit ett stort antal samarbetsmöten med de olika tjänsteleverantörerna, men kvaliteten har förbättrats bara för stunden. En ny befattning som servicehandledare inrättades för att stärka kvalitetsövervakningen samt handledningen och utbildningen av personalen, och en servicehandledare har anställts som medarbetare till serviceförmannen.

De externa tjänsteproducenterna vid skolorna, idrottsanläggningarna och festlokalerna arbetar dock huvudsakligen tidigt på morgonen eller under kvällar och nätter, då ingen finns på plats för att följa med deras arbete.

Vid idrottsanläggningarna utförs städning också tidigt under veckosluts-morgnarna eller sent på kvällarna efter att de som använder anläggningen har lämnat den. Arbete under kvällar, nätter och veckoslut höjer tjänsteproducenternas pris och därmed ökar de kostnaderna för köp av tjänster inom stadens kost- och rengöringsservice.

Under februari-mars 2019 kartlades alla stadens lokaler som ska städas. I kartläggningen ingick alla de olika ytmaterialen som finns i lokalerna; varje utrymme mättes (arealen granskades) och lokalerna delades in i sådana som ska städas av stadens rengöringsservice och sådana som ska städas av hyresgästerna själva (t.ex. utrymmen i skolorna som används av elevkårerna). Lokalernas servicebeskrivningar har granskats och föråldrad information har strukits, t.ex. anvisningar om putsning av knappsatsen på trådtelefoner. Städfrekvensen i de olika lokalerna har också granskats.

Efter kartläggningen kunde stadens rengöringsservice konstatera att det är möjligt att det blir fördelaktigare att sköta städningen i egen regi. I anslutning till att budgeten för 2020 gjordes upp, gjorde kost- och rengöringsservicen upp en jämförande kostnadskalkyl över kostnaderna för städning om den ingick i stadens egen verksamhet.

Kartläggningen visade att behovet av lokalvårdare inte är lika stort i nuläget som tidigare. Arbetsmetoder, rengöringsmedel och städredskap har utvecklats och många arbetsuppgifter utförs numera maskinellt. Vid en övergång till egen städning behövs enligt kartläggningen 14 lokalvårdare utöver de som redan finns. I praktiken innebär detta att 13 nya befattningar behöver inrättas, samt att man tillsätter den vakans som är ledig just nu. Utöver de lokaler som redan städas av stadens egna anställda är det tänkt att alla skolorna (Granhult, Mäntymäki, Kasavuoren koulukeskus), idrottsanläggningarna (ishallen, centralidrottsplanen, bollhallen och simhallen) samt biblioteket ska övergå till att städas av staden. Svenska skolcentrum har redan övergått till städning i egen regi. Städningen av festlokalerna (Jungmans, Vallmogård, Nya Paviljongen, Frosterus), Petra, slalombacken, begravningsplatsen samt veckoslutsstädning i is- och bollhallen läggs ut för upphandling. Lokalerna/anläggningarna ifråga blir dyrare att städa som eget arbete, antingen för att antalet arbetstimmar är väldigt lågt, eller för att de måste städas på dyr tid.

Vid övergången till egen städning måste maskiner och utrustning samt rengöringsmedel och städredskap skaffas till de olika lokalerna. En del av maskinerna och utrustningen är gemensam för alla lokalerna och flyttas mellan dem vid behov. Maskiner och utrustning samt startpaket av rengöringsmedel och städredskap anskaffas som en investering på uppskattningsvis sammanlagt ca 150 000 euro. I och med att anskaffningen av maskinerna och utrustningen konkurrensutsätts kan summan bli lägre.

Om övergången till egen städning görs från och med augusti 2019 så anskaffas bara maskinerna och utrustningen som behövs för underhållsstädning. Maskiner och utrustning för grundstädningen skaffas i så fall under våren 2020 inför städningen sommaren 2020. På samma sätt kan kostnaderna för startpaketen av rengöringsmedel och städredskap fördelas på 2019 och 2020. I så fall uppgår investeringsutgifterna för 2019 till ca 120 000 euro (kalkyl som **bakgrundsmaterial**).

I syfte att säkra vikarier för lokalvårdarna upphandlas ett avtal med en extern städfirma, från vilken endast längre perioder av städning beställs enligt behov. Den vikarierande lokalvårdaren minskar behovet av att anlita köptjänsten. I bästa fall kanske köptjänster inte behövs alls.

Stadsstyrelsen beslutade 27.5.2019 § 102 att inrätta 13 befattningar för lokalvårdare inom rengöringsservicen med början 1.8.2019.

STS:

Fullmäktige beviljar ett tilläggsanslag på 120 000 euro till investeringsdelen i budgeten 2019 för anskaffning av maskiner och utrustning samt rengöringsmedel och städredskap under hösten 2019.

.....

Ledamot Rintamäki-Ovaska, understödd av några andra (ledamöterna Alanko, Johansson, Salminen), föreslog följande kläm till beslutet: "Då tilläggsanslaget för överföring av en del av rengöringsservicen till egen verksamhet godkänns, beslutar fullmäktige samtidigt att kundtillfredsställelsen och kostnadseffektiviteten visavi reformen ska följas upp i samband med delårsrapporterna under de närmaste åren."

Ledamot Alanko, understödd av några andra (ledamöterna Pesonen, Sederholm, Salminen), föreslog följande kläm till beslutet: "Då tilläggsanslaget för överföring av en del av rengöringsservicen till egen verksamhet godkänns, beslutar fullmäktige samtidigt att staden vid valet av rengöringsprodukter ska prioritera miljövänliga produkter med så få skadliga kemikalier som möjligt."

Ordföranden konstaterade att diskussionen hade avslutats och hörde sig för om klämförslagen fick understöd. Klämmarna godkändes enhälligt.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Därtill godkände fullmäktige följande klämmor:

- Då tilläggsanslaget för överföring av en del av rengöringsservicen till egen verksamhet godkänns, beslutar fullmäktige samtidigt att kundtillfredsställelsen och kostnadseffektiviteten visavi reformen ska följas upp i samband med delårsrapporterna under de närmaste åren.
- Då tilläggsanslaget för överföring av en del av rengöringsservicen till egen verksamhet godkänns, beslutar fullmäktige samtidigt att staden vid valet av rengöringsprodukter ska prioritera miljövänliga produkter med så få skadliga kemikalier som möjligt.